

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی

مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

۷ صای ۱۳۳۱ ۴ حزیران ۱۳۳۱ میل ۴ جلد ۸ صای ۸۵

دولت

تصفیه جیلک

«تورک یوردی» نك ايكنجی ييلنده باصيلان موسيو ريزالك «توركلر بر روح ملی آرايورلر» عنوانلی مقاله-سی اوقومشدم. حقیقه ککین بر نظرله یازیلان بو اوزون مقاله ده بزم ایچون بک چوق فائده لی حقیقتلر واردر. بوندن طولانی مقاله نك صاحبه، مترجه تشکرلر ایدرم. فقط مترجمک ده آره صیره اشارت ایتدیکی اوزره موسيو ريزال تحقیقاتنده بعض کره ذهول کوسترمشدر. او ذهولاردن هر کس کندیسنه عائد اولانی تصحیح ایتک حقی حائر اولدینی کبی نجیب حاصم ده کندیسنه عائد اولانی تصحیح ایتک ایست.

موسيو ريزال مقاله سنك بر یرنده «نجیب حاصم و آرقداشلری اورال - آلتای لهجه لرینی و علی الخصوص ایچلرندک زنگینی اولان چغتای لهجه-سی تنج ایتدیلر که بومساعی عثمانلی تورکلرینک عصرلرجه کوجه لکلریله ضعیفلاشمش پارچه لاشمش، یمالاشمش اولارق بیک بلا محافظه ایلدکلری لسانلرینی تقویه واحیایه خیلی خدمت ایلهمشدر (۱)، دیور.

موسيو ريزالك نجیب حاصم و آرقداشلرینک تورک لسانلری حقنده کی تدقیقاتی بویله جه تقدیر ایدیشی تشکره شایاندر.

نجبه تورک لهجه لرینی تمامیه تدقیق ایتک ديلزک تاریخی، ترقیسی ایچون بک مهم و بک فائده لی نتیجه لر ویره جکنه شبه ایدیه من. بز بتون تورک لهجه لرینی تمامیه آرار طارار ايسه ک بتون اولهجه صاحبلرینک بر اصلدن اولدقلرینی اثبات ایتمش، آرالرنده کی مناسبتک نه درجه ده اولدیفنی آکلامش اولورز. فقط موسيو ريزال یوقارییه عیناً آلدیغمز سطرلرک بر آز آشاغیسنده: «اختلالدن برقاج ییل اول، بعض محررلر شناسی - کمال مکتبنک مجددلک

غوغاسنی تکرار میدانہ چیقارارق ، جان چکیشہن ادبیاتہ یکی بر حیات نفخ
ایده بیلہ جکز صاندیلر . سادہ لک دودی بونلردہ افراطی بولشدی . بونلر
لسانی عربدن، عجمدن قورتارمق استیورلر ، وبتون سامی وایرانی کله لری
قوغمق ایچون عظیم بر غیرت صرف ایدیورلردی . بونلر سادہ لک طرفدار .
لریدر . موافق بر تورک کله سی بولنه مامقندن ناشی ینہ عربجه تعیر ایله افادہ
اولندینی اوزره بونلر تصفیہ جیلردر . بونلرک آرزولری، امللری نجیب عاصمک
اوقدر مدح واطرا ایتدیکی اسکی صاف تورکجه دونه مکر . . . مراجعت
ایده جکلری لغتارک آزلغی اوکنده اک جرأتیلر بیلہ اعلان منلویت ایلدیلر .
. . . تصفیہ جیلرک نحوی و لغوی ملتیپورلکلری اکثریت خلق غندندہ آ کلا .
شیلوب سویله مہمشدی . بونکله برابر ، عثمانلیق واتحاد اسلام حرکتلرینہ
موازی اولان تورکارک اتحادی (اتحاد آراک) فکری ، تصفیہ جیلکدن
نشأت ایتشدور .

شیمدی شو سطرلردن تصفیہ جیلک مسئله سنک فصل طوغدینی آ کلا .
شیلہ میور . اوت ، اختلالدن بر قاچ ییل اول « اقدم » غزته سنہ ، یازق کہ
شمدی آدینی خاطرلیہ مدیغ بر ذات ، سادہ تورکجه بر مقاله کوندرمش ایدی .
بوندن نجیب عاصمده غیرتہ کله رک تورکجه نک بو قدر عرب ، عجم ، روم ولاتین
دیللریله اختلاطنہ رغماً زندہ لکنی محافظہ ایده بیلدیکنی ادعا ایلمش ایدی . فقط
آرایہ کیرن دیگر غیرتچیلر دیلزی عرب وعجم لغتسلرندن آیقلامہ دعواسنہ
قالقشدیلر ، تصفیہ جیلکی میدانہ چیقاردیلر .

حال بوکہ تصفیہ ، یعنی مرهانیکی یر دلی دیگر دیللردن آلدینی کله لردن
تمیزلہ فناً امکانسزدر . تورکجه ده داخل اولان یالکز عرب وعجم کله لری
دکلدر ، بر چوق روم ، لاتین ، اسلاو ، عجار و سائرہ کله لری ده واردر .
فقط بو صکرہ کیلرک صاحب لری اولان روملر ، ایتالیانلر ، اسلاولر « بزدن
آلدیفکزر کله لرک شکافی بوزیور ، معناسنی دیکشدر یورسکز ، بونلری شویله
یازملی ، بویله آ کلاملی ! » دیمورلر . ایشته او مناسبتله او کله لری تورکجه من
تمامیلہ بنمسه مش ، یعنی تمیل ایتشدور . عربجه وفارسیدن آلدیغمز بر چوق

كله لرى ده بنه مش ، ديلزه مال ايتشمز، اونلرى ده آلايغمز كې، آرتق اصله،
 طوغرىسنه باققىزىن ، قوللانمقده دوام ايتىلىز . مثلاً هر كسك نال ، نال باند
 ديه سويلوب طور دىنى كله لرى نعل، نعل بند ديه تصحيحه قالدقشاملىز . بز
 عربجه دن ، عجمجه دن آلايغمز كله لره ايگرتى كوزيله باقپورز ، واقعا ايگرتى
 (حاريت) شى امانتدر ، امانت دكيشديريله من . فقط لسان خصوصنده بو
 قاعده هر وقت ايچون طوغرى دكلدر . بشقه ديلدن آلتوب كنديسنه مال
 ايدىلن بر كله اوزرنده اونه كى ديلك تصرف حقى قاله ماز . برده ديللر بر برندن
 كله آير ، قاعده ، تركيب آله ماز . بزده نصله وقيله آلان قاعده و تركيلرى
 براقه لم . فقط شيخ الاسلام ، صدر اعظم كې تركيلره برر مفرد كوزيله باقه لم .
 مولد حموضه ، مولد ما كې اصطلاحلىرى ده شمديلك قبول ايدم . اوت ،
 شيمديلك ديورم . ايلرى ده بونلرى ده مثلاً صوطوغوران ، اكشى طوغوران
 كې ويا دها بشقه درلو افاده ايدم بيلمك حقى توركلر دائماً محافظه ايدم جكلردر .
 بويله ياپيلمازسه مثلاً نزاع اولتان مسئله ، نزاعلى مسئله طرزنده ادا اولنه .
 بيلن سوزلرك يرينه « مسئله » منازع فيها ، تركى قوللانيلورسه حلى ييللرجه
 سورن مسئله لر ميدانه كلير ...

ايشته نجيب عاصمك تصفيه دن آ كلالدىنى غايه بودر . ايشته بودر كه اتحاد
 اترك فكرىنى طوغورمشدر . نصل كه « تورك درنكى » ده « تورك يوردى »
 طوغوردى .

خلاصه يكي نسلك تورك روح مليسنه باغلانان كنجلىرى نجيب عاصمك
 اساسى ايضاح ايلديكى مى عروض ايله نشيده لر انشاد ايدم جكلر ، تورك
 خاقانلقلرىنى ، يونان وروما تاريخلىرى كې تدقيق ايليه جكلر ، تورك لهجه لرىنى
 تتبع ايدمرك بر قلاسيك تورك دىلى ميدانه چيقارم جكلر ، تورك تاريخى ، تورك
 مليتى ، تورك دىلى احيا ايليه جكلر ، بونكه برابر اسلاميه ، مدنيتيه دائماً
 رعايت و حرمت ايتمكدن آيريله جكلردر .